

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, te Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi tužioca JU Osnovna škola B.Ć. iz P., koju zastupa punomoćnik G.M., advokat iz B.L., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od ... godine tuženog Ministarstva, u predmetu vršenja inspeksijskog nadzora, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016826 15 U od 17.03.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.11.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Uprave, Prosvjetna inspekcija broj ... od ... godine. Tim prvostepenim rješenjem naloženo je tužiocu Osnovnoj školi B.Ć. P., da Komisija za određivanje tehnološkog viška za nastavnika njemačkog jezika (u daljem tekstu: Komisija) ponovi postupak bodovanja na osnovu kriterijuma za radnika koji je ranije proglašavan tehnološkim viškom, za koje postupanje je tužiocu ostavljen rok od 15 dana od dana prijema tog rješenja, uz upozorenje na posljedice nepostupanja po istom.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje Republičkog inspektora od ... godine koji je u okviru inspeksijskog nadzora pravilno utvrdio da Komisija tužioca u postupku utvrđivanja tehnološkog viška za predmet njemački jezik, prilikom sačinjavanja bodovne liste, nije pravilno izvršila bodovanje po osnovu kriterija iz odredbe člana 52. stav 3. tačka 1. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/14 - u daljem tekstu Posebni kolektivni ugovor), jer za profesoricu njemačkog jezika D.V. nije uvažila rješenje Osnovne škole P.K. na tehnološkim viškom za dva časa sedmično u toj školi, a po kom osnovu joj se primjenom pomenute odredbe Posebnog kolektivnog ugovora ima priznati 6 bodova. Odbijeni su navodi tužioca da Komisija nije mogla profesorici D.V. priznati 6 bodova po pomenutom osnovu jer ona u Osnovnoj školi P.K. Š. nije proglašena tehnološkim viškom u smislu da je ostala bez posla na što se navodno odnosi pomenuti kriterij, uz stav suda da je takvo tumačenje tužioca proizvoljno i suprotno ispravama spisa, konkretno sadržaju rješenja broj ... od ... godine, koje je priloženo u toku postupka. Odbijen je navod tužioca da se pojam tehnološki višak ne odnosi na radnike kojim je ranije samo smanjena norma što je slučaj profesorice D.V., uz stav suda da je isti suprotan odredbi člana 56. Posebnog kolektivnog ugovora koja propisuje da se kriterijumi za određivanje tehnološkog viška utvrđeni ovim kolektivnim ugovorom primjenjuju i u slučajevima kada u školama, zbog upisa manjeg broja učenika (formiranja manjeg broja odjeljenja), dođe do smanjenja broja časova, odnosno nastavnih normi.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona. U zahtjevu iznosi da u konkretnoj upravnoj stvari nije sporno da je tužilac pokrenuo postupak utvrđivanje tehnološkog viška nastavnika njemačkog jezika zbog smanjenja broja časova istog, pa je Komisija provela postupak bodovanja u kome nije uvažila činjenicu da je D.V., profesor njemačkog jezika, ranije proglašena tehnološkim viškom za 2 časa sedmično u drugoj osnovnoj školi, te joj po tom osnovu nije dodjelila 6 bodova. Po mišljenju tužioca nesporno je da imenovana nije bila tehnološki višak kod prethodnog poslodavca zbog čega joj po tom osnovu ne pripada 6 bodova, ali je sporno tumačenje i smisao tehnološkog viška. Naime, odredbom člana 32. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 74/08, 71/09, 104/11 i 33/14) je propisano da se na položaj zaposlenih primjenjuju odredbe Zakona o sistemu javnih službi i Zakona o radu - Prečišćeni tekst. Kako Zakon o sistemu javnih službi ne definiše položaj zaposlenih, kao ni pomenuti Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, dođe se do zaključka da se na položaj radnika primjenjuju odredbe Zakona o radu - Prečišćeni tekst. A odredbom člana 126. stav 1. tačka 2. Zakona o radu - Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 55/07 - u daljem tekstu: Zakon o radu) je propisano da poslodavac može da otkáže ugovor o radu radniku ako usljed tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promjena prestane potreba za obavljanjem određenog posla ili dođe do smanjenja obima posla, a poslodavac ne može radniku obezbjediti drugi posao. Suština je dakle na prestanku radnog odnosa, odnosno smanjenju broja izvršilaca, a smanjenje broja podrazumijeva da je nekom od postojećih radnika prestao radni odnos, što je definisano i odredbom člana 50. Posebnog kolektivnog ugovora. Dakle, Zakon o radu za ovu situaciju ne koristi termin tehnološki višak, niti taj termin koristi Opšti kolektivni ugovor, a oba ova propisa su jače pravne snage u odnosu na propis na koji se pozivaju tuženi i sud, a u pitanju je Posebni kolektivni ugovor. Dodaje da je Ministarstvo RS na upit tužioca dalo odgovor da se termin tehnološki višak gotovo isključivo koristi kao termin koji označava radnike za čijim radom je prestala potreba i kojima se po tom osnovu daje otkaz ugovor o radu u smislu odredbe člana 126. stav 1. tačka 2. Zakona o radu, a radnici koji su u radnom odnosu sa nepunim radnim vremenom ne smatraju se tehnološkim viškom. To praktično znači da se u konkretnom slučaju uopšte ne radi o tehnološkom višku kako to podrazumijeva Zakon o radu, pa samim tim ni o pravu D.V. na dodatne bodove po osnovu tog kriterija bez obzira što je odredbom člana 52. stav 3. Posebnog kolektivnog ugovora propisano da radnik koji je ranije proglašen tehnološkim viškom po tom osnovu ostvaruje bodove. Kako je nižestepeni sud zaključio suprotno, to tužilac konačno predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, a postavio je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od ... KM.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev istakao da je isti neosnovan, te da ostaje kod svih navoda iz osporenog akta koje je podržao nižestepeni sud, pa konačno predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

V.D., zainteresovano lice u upravnom sporu, dostavila je odgovor na zahtjev u kojem navodi da je isti neosnovan i da predstavlja ponavljanje navoda iz tužbe koje je pravilno odbio nižestepeni sud čije stavove, kao i stavove organa uprave, odbija ispoštovati direktor tužioca dajući sebi za pravo da suprotno ispravama spisa i materijalno-pravnim normama tumači pojam tehnološki višak na način kako njemu odgovara. Zbog navedenog predlaže sudu da zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i odgovore na zahtjev, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba protiv osporenog akta tuženog od ... godine, uz iznošenje valjanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva. U zahtjevu, identično kao u tužbi, tužilac pokušava dokazati da su Republički inspektor i tuženi pogrešno primijenili materijalno pravo kada su Komisiji naložili da u postupku bodovanja od kojeg zavisi odluka o tehnološkom višku za nastavnika njemačkog jezika uvaži kriterij iz odredbe člana 52. stav 3. tačka 1. Posebnog kolektivnog ugovora koja propisuje da radnik koji je ranije proglašavan tehnološkim viškom po tom osnovu ostvaruje bodove, konkretno radnik u vaspitno-obrazovnom procesu 6 bodova. Insistirajući na ovom navodu tužilac gubi iz vida okolnost da je postupak proglašenja nastavnika tehnološkim viškom regulisan odredbama člana 50. do 56. Posebnog kolektivnog ugovora koje propisuju u kojim situacijama može do toga doći, koji su kriteriji koji se boduju prilikom određivanja tehnološkog viška, ko provodi postupak i kako se isti okončava.

Tužilac ne spori sadržaj prethodno citirane odredbe člana 52. stav 3. tačka 1. Posebnog kolektivnog ugovora, ali tvrdi da ista nije primjenljiva na slučaj profesorice D.V., jer ona nije ranije proglašavana tehnološkim viškom u smislu da je ostala bez posla, kako taj pojam navodno definiše odredba člana 126. stav 1. tačka 2. Zakona o radu, a koje tumačenje da ga je kojim slučajem prihvatio nižestepeni sud bi bilo na štetu D.V., jer njoj Posebni kolektivni ugovor čije pomenute odredbe nisu suprotne Zakonu o radu, garantuje pravo na bodove po osnovu toga što je ranije proglašavana tehnološkim viškom u drugoj školi, o čemu nesporno svjedoči rješenje Osnovne škole P.K. Š. broj ... od ... godine. Sadržaj ovog rješenja obavezuje tužioca, kako su to pravilno zaključili organi uprave, a podržao nižestepeni sud pozivajući se na odredbu člana 56. Posebnog kolektivnog ugovora čijim tumačenjem se dođe do zaključka da se pojam tehnološki višak odnosi i na one nastavnike kojima zbog upisa manjeg broja učenika (formiranja manjeg broja odjeljenja) bude smanjena norma, o čemu se na osnovu istih kriterija donosi rješenje kakvo je upravo priložila D.V. broj ... od ... godine.

Konačno, bez uticaja je pozivanje tužioca na odgovor koji mu je na njegov upit dalo Ministarstvo od ... godine, prvo stoga što propise tumači isključivo sud koji rješava upravni spor, a drugo stoga što je tom odgovoru suprotno tumačenje koje je u vezi sa ovim istim pravnim pitanjem na sjednici održanoj dana ... godine dala Komisija za tumačenje i praćenje primjene Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture RS, kako se pravilno izjasnio nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Slijedom prednjeg, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija kao neosnovan na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić